
DIVADLO LAB'
ČERVENÁ
A SEDÁ

ČERVENÁ A ŠEDÁ

NA MOTÍVY ROMÁNU ÉMILA ZOLU THÉRÈSE RAQUIN

Premiéra 16.12.2022 o 19:00 hod.
v Divadle Lab na Svoradovej ulici č. 4

Preklad **Andrej Purkart**
Réžia **Andrej Purkart**
Dramaturgia **Žofia Kráľová**
Scéna a kostýmy **Stanislava Nerečová**
Svetelný dizajn **Jana Němečková**
Choreografia a pohybová spolupráca **Katarína Jungová**
Hudba **Martin Toman**
Produkcia **Simona Megová, Alexandra Babiaková**
Interný kritik **Petra Veltyová**

Účinkujú
Veronika Mészárosová, Veronika Horváthová, Oliver Asztalos, Martin Toman, David Kakaš, László István Béhr, Marek Lupták a.h. alebo **Filip Pavuk**

Pedagogické vedenie **doc. Michal Vajdička, Mgr. art. Tomáš Maštalír, prof. Juraj Nvota, prof. Peter Čanecký, prof. Jozef Ciller, doc. Ján Ptačin, ArtD., Mgr. art. Iveta Konýčková, Mgr. art. Martina Mašlárová, PhD.**

VSTUPENKY

Vstupné **6 €**, zľavnené vstupné **3 €**

GoOut

Výnos zo vstupného je určený na podporu tvorivej činnosti študentov a študentiek Divadelnej fakulty VŠMU.

„Tereza a Laurent sú ľudské zvery, nič viac. “

Takto znie možno najsurovejšie konštatovanie z pera Émila Zolu, ktoré sa objavilo v predslove k druhému vydaniu jeho prvého veľkého románu, Tereza Raquinová. Zolu dnes poznáme predovšetkým ako predstaviteľa literárneho naturalizmu a románopisca, ktorý sa vo svojich textoch s klinickou presnosťou a vedeckou fascináciou ponára do najtemnejších zákutí ľudskej bytosti.

Naturalizmus v dnešnom vnímaní asociuje akúsi zvláštnu, trochu umelú hru na realitu, kde máme šancu vidieť dokonale realistickú scénografiu, vzťahy, či situácie „ako zo života“. Avšak doba, v ktorej naturalizmus vznikol bola omnoho turbulentnejšia. Sám Zola píše Terezu Raquinovú v čase, kedy sa veda výrazne teatralizuje a umenie sa snaží osvojiť si princípy laboratória. Výsledný produkt, či už hovoríme o pôvodnom románe alebo o texte po následnej Zolovej dramatizácii, je teda, napriek všetkým deklaráciám o exaktnosti autorovho postupu, produktom svojej doby, kde subjektivita zatieňuje svet pod mikroskopom, kde sa pitvá s morbídnou posadnutosťou strašidelných doktorov z divadla Grand Guignol, kde sa aj dedičnosť a biológia stávajú bábkami drámy.

Už v podstate názvu sa snaží reflektovať skúmanie charakterov, v ktorých prevláda večný boj pudov, túžob, vášní a rozumu, morálky a etiky.

Pôvodný príbeh Terezy Raquinovej je podľa Zolu prioritne skúmaním temperamentov, postáv determinovaných najextrémnejšími odtieňmi fyziológie a psychológie, ktoré držia na uzde len spoločenské konvencie. Mladá Tereza, žijúca v donútenom manželstve so svojim večne chorým bratrancom, zmierená s tým, že nikdy nebude naozaj šťastná sa ocitá v boji sama so sebou, keď sa nečakane zamiluje do nového rodinného priateľa Laurenta. Ten v nej otvára dovtedy nepoznané roviny vášne a sexuality ale svoj búrlivý, pudový vzťah musia kvôli Terezinmu manželovi, agresívne kontrolujúcej matke a aj známym, ktorý do domu Raquinovcov chodia na pravidelné partičky domina, tajiť. Postupne však zistia, že túžia byť spolu bez obmedzení a v tom im prekáža najmä Kamil. Počas výletu na loďkách Laurent na podnet Terezy Kamila utopí.

Z OHLASOV

Červená je farbou vášne. Je agresívna, výrazná, často neprehliadnuteľná. Zdalo by sa, že nie je farba, ktorá by bola väčšmi jej opakom, než šedá. Je predsa nevýrazná, má omnoho menej možných odtieňov a nemá v sebe ani pomyselnú temnotu, ktorú zvykneme pripisovať čiernej. Akoby bola mdlá, prázdna a nudná. Toto zdanie však môže klamať rovnako, ako to dokáže naoko obyčajný, nevýrazný človek. Tereza Raquinová sa tiež spočiatku zdá byť tým „sivým" človekom, ktorý poslušne plní rozkazy manžela a najmä jeho matky. Javí sa až takmer bezvýznamnou. Lenže zdanie často klame. Najmä keď vieme, že sme v divadle.

Tamara Vajdíková,
študentka Katedry divadelných štúdií pre časopis Reflektor

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

Inscenácia trvá 120 minút s jednou prestávkou.

Inscenácia je vhodná pre študentov stredných škôl ako doplnková aktivita k predmetu slovenský jazyka a literatúra k učivu o literárnych smeroch realizme a naturalizme.

Inscenácia Červená a šedá spája Zolov román a následnú dramatizáciu do jedného celku. Už v podstate názvu sa snaží reflektovať skúmanie charakterov, v ktorých prevláda večný boj pudov, túžob, vášní a rozumu, morálky a etiky – metaforicky červenej a šedej. Približuje sa nekompromisnému pohľadu na esenciu človeka, ktorý autor pretavil do detailných opisov postáv a situácií v pôvodnom texte. Zachováva v prevažnej miere štruktúru dramatizácie, s cieľom preskúmať nekomfortnú, no pravdepodobnú základnú tézu, že ľudské bytosti sú len zvery, ovládané najbazálnejšími túžbami a pohnútkami, na ktoré sami nemajú dosah, o ktorých možno vôbec netušia, no ktoré práve podnecujú ich rozhodnutia. Napokon aj podľa Zolu, Tereza ani Laurent nie sú rodení zločinci, nemajú v sebe nič, čo by ich predurčilo vydať sa na cestu násilia, klamstva a vraždy. Vo svojej podstate sú to obyčajní ľudia, ktorí v dôsledku svojho prostredia, svojej biológie a aj súhry okolností, podľahnú beštiám číhajúcim za civilizovaným zovňajškom. Večný boj človeka s jeho vnútorným zvieraťom nemá správnu odpoveď a bez ohľadu na to, ktorú cestu (pudy či racionálnosť, teda červenú či šedú) si vyberieme, každá bude mať svoje následky a cenu. A tú musíme byť pripravení zaplatiť.

Sledujte nás na:

www.vsmu.sk/df
@dfvsmu a @divadlolab

Divadlo Lab a Divadelnú fakultu VŠMU podporujú:

NADÁCIA TATRA BANKY